

N:o 79.

Af herr N. Wallmark, om bestämmande af straff för vållande, genom uraktlåten vård om hundkreatur, till detsamma inkommande å annans betesmark.

Den fråga, hvilken jag genom denna motion framlägger, kan till äfventyrs synas vara af ringa vikt; den eger dock för den ort, jag representerar, och jemväl, enligt min öfvertygelse, för andra delar af vårt land en sådan betydelse, att jag anser mig med fog påkalla Riksdagens uppmärksamhet för densamma.

Det är en känd sak, att klagomål mångenstädes å landsbygden förspörjes öfver den skada, som af lösa utelöpande hundar tillskyndas får, som gå i bete, likasom ock att gällande lagbestämmelser icke lemna egaren till hemdjuren erforderlig rättshjelp till skydd häremot. Särskildt i min hembygd äro missförhållandena i detta hänseende så stora, att en ändring i de lagbestämmelser, som afse skydd för hemdjur mot skadegörelse af hundar, framträder såsom ett trängande behof.

Uti Norrland är brukligt att om sommaren släppa fåren på bete utan särskild vård eller vallning, dels på öar, dels i hägnader och dels i oinhägnad skogsmark. Under den tid fåren sålunda gå i bete händer ofta, att de öfverfallas af hundar, hvilka jaga, skada eller döda dem. Den skada, som härigenom föröfvas, är högst betydlig, särskildt den, som sker af jagthundar, af hvilka många äro svåra fiender till fåren.

Rofdjur finnas visserligen i min hembygd, men emedan de nu för tiden vistas i större skogsmarker och högre upp ifrån kusten, är det sällan de göra skada på får. Deremot inträffar hvarje år, särskildt vid allmänna landsvägar och i närheten af städer samt invid jagtmarker,

der harjagt idkas, att större eller mindre antal får blifva skadade eller dödade.

Från en mängd socknar inom det län, jag tillhör, hafva fördenskull försports sträfvandet att på ett eller annat sätt stäffa detta onda. Således hafva kommunalstämmor försökt att vidtaga ordningsstadganden i sådant syfte, men dessa stadganden hafva antingen icke varit för sitt ändamål tillfyllestgörande eller ock af den beskaffenhet, att de icke kunnat af vederbörande myndighet fastställas. Många uppmaningar hafva derföre rigtats till mig att i ämnet hos Riksdagen motionera; och får jag fördenskull härmed förnya en framställning, som jag redan vid fjorårets januaririksdag framlade, ehuru i en något afvikande form, men hvilken motion i följd af riksdagsupplösningen icke då kom under utskotts eller kamrarnes behandling.

Uppenbarligen låta sig inga sådana lagbestämmelser träffa, som till fullo undanrödja det öfverklagade onda, men någon förbättring borde dock kunna ske i de nu gällande, hvilka, såsom jag här nedan skall söka ådagalägga, äro allt annat än tillfredsställande.

Nu gällande stadganden i fråga om skydd för hemdjur mot hundar innehållas i byggningabalken kap. 22 §§ 6, 7 och 8; bvarjemte jagtstadgan i §§ 18 och 19 innefattar föreskrifter, hvilka medelbart kunna sägas angå detta ämne.

Den brist, som vid granskning af dessa bestämmelser genast faller i ögonen, är den, att det icke finnes egare af hund vid bötespåföljd ålagdt att om hunden hålla sådan vård, att denne icke inkommer å annans egor, der hemdjur beta. En dylik föreskrift vore dock, kunde man tycka, af enklaste rättvisa påfordrad. Visserligen stadgar 6 § af 22 kap. byggningabalken, att »okynnes hund, som biter folk eller få, bör ej lös hållas». Men denna bestämmelse, utom det att den efter sin ordalydelse eger en allt för inskränkt tillämpning, lider derjemte af det felet att icke vara förenad med någon straffpåföljd för öfverträdelse; ty stadgandet i 24 kap. 9 § strafflagen, hvilket lagrum talar om uraktlåten vård af kreatur, lærer icke vara tillämpligt i afseende å hundar. Lagstiftningens mening är alltså visserligen, att hund, som jagar hemdjur, skall af egaren hållas i sådan vård, att han icke *kan* göra skada; men denna grundsats är, särskildt i saknad af straffbestämmelse, icke på verkligt sätt genomförd. I stängselförordningen samt i ofvannämnda 9 § af 24 kap. strafflagen är deremot bötespåföljd stadgad för den, som genom uraktlåten vård om kreatur vållar, att de oloffligen inkomma på annans egor. Den jordegare, hvars fårkreatur inkomma på grannens egor, är alltså förfallen till böter, äfven om ingen skada uppkommer;

men om deremot grannens hundar husera på hans betesmarker, så får han låta sig deråt nöja, trots all den fara för skadegörelse samt det besvär med tillsyn och vakt om kreaturen, som detta medför. Sådant kan icke vara rättvist, lika visst som det, jemlikt 22 kap. 6 § byggningsbalken, strider mot lagstiftarens verkliga mening.

Jag yrkar således,

att Riksdagen ville för sin del besluta en lagbestämmelse af innehåll, att en hvar, som genom uraktlåten vård af hundkreatur vållar, att detsamma inkommer å andras egor, hvarest hemdjur beta, gör sig förfallen till böter intill femtio kronor; hemställande jag, att lagutskottet, om detta förslag till sin grundtanke gillas, måtte föreslå bestämmelsens närmare formulering, likasom ock den plats i allmänna lagen, vare sig 22 kap. 6 § byggningsbalken eller 24 kap. 9 § strafflagen, hvarest samma bestämmelse må lämpligast ingå.

Stockholm den 28 januari 1888.

Nils Wallmark.

I förestående motions syfte instämma:

J. E. Wikstén.

N. Boström.

J. A. Lundström.

S. M. Olsson.

A. Hansson.

Joh. Carlsson.

B. P. Ersson.

O. H. Ström.